

A Fővárosi Ítéletábrla a Dr. Kovács Orsolya Ügyvédi Iroda (fél címe, ügyintéző: dr. Kovács Orsolya ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a **I.rendű alperes neve** I. rendű, dr. Papp Sándor ügyvéd (fél címe) által képviselt II.rendű alperes neve II. rendű, a **III.rendű alperes neve** III. rendű és a **IV.rendű alperes neve** IV. rendű alperesek ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. szeptember 14. napján kelt 39.P.23.548/2015/67. számú ítélete ellen a felperes részéről 68. sorszám alatt előterjesztett és 70. sorszám alatt megindokolt fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéletábrla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy - 15 napon belül - fizessen meg a II. rendű alperesnek 50.000 (Ötvenezer) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárásí költséget.

A le nem rótt 2.500.000 (Kettőmillió-ötszázezer) forint fellebbezési eljárásí illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes születésétől, 1977. március 30. napjától ... élt a családjával, házuk légvonalban mintegy 500 méter távolságban feküdt a ... cementgyártól. A felperes 2004. május végén költözött ..., édesanyja a mai napig ... él. A gyár előbb állami vállalatként működött, majd 1995. december 31-től kezdődően az ... jogutódja az ... lett. Az ingatlanügyi hatóság 1996. június 24-én a ... helyrajzi szám alatt, és a ... helyrajzi szám alatt felvett, a gyár területét képező ingatlanokra vonatkozóan törölte a II. rendű alperes tulajdonjogát, valamint az ... kezelőí jogát és az ... tulajdonjogát jegyezte be, majd adásvételi szerződések alapján az ingatlanok tulajdonosa 2011. szeptember 27-én a ... lett. A felperesnél 2014. augusztus 28-án mellhártya mesotheliomát diagnosztizáltak, amelyről a felperes a lakcímére 2014. szeptember 2-án feladott levélből értesült. A felperest 2014 decembere óta ... kezelik, 2015 áprilisában műtéti beavatkozást terveztek, azonban azt nem tudták végrehajtani, mert a bőrfelszín alatt aktív daganatokat találtak, amelyeket a korábban elvégzett CT vizsgálat nem mutatott ki.

A felperes 2015. szeptember 2-án indított keresetet az I-IV. rendű alperesek ellen. Az I. rendű, valamint a III-IV. rendű alperesekkel szemben a felperes elállt a keresetétől, ezért velük szemben a pert az elsőfokú bíróság megszüntette, és megállapította, hogy a per a felperes és a alperes neve II. rendű alperes között folyik.

A felperes végleges keresetében 100.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és ennek 2014. augusztus 28. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni a II. rendű alperest. A perben beszerzett szakértőí vélemény alapján hivatkozott arra, hogy korábbi

alapbetegségét, az egyik tüdő neuroendokrin daganatát annak eltávolítását követően gyógyultnak nyilvánították. Kiemelte: a szakvélemény is alátámasztotta, hogy a ... töltött életszakaszában azbesztexpozíciót szenvedett el, amely miatt mellhártyadaganat alakult ki a szervezetében 1977 és 1994 között. Állítása szerint a II. rendű alperes megsértette a testi épséghez, egészséghez való jogát, ugyanis felróható mulasztása miatt olyan maradandó egészségkárosodást szenvedett, amely halálos betegsége kialakulásához vezetett. A II. rendű alperest elsősorban a veszélyes üzemi felelősség, másodlagosan a szomszédjogi szabályok, harmadlagosan pedig a szerződésen kívül okozott károkért való helytállás szabályai szerint kérte marasztalni. Hivatkozása szerint az érintett területen 1971 óta végeztek munkát az azbeszttel, illetve tárolják ezt az anyagot a mai napig is oly módon, hogy a II. rendű alperes nem tett óvintézkedést annak érdekében, hogy az azbeszt ne jusson a levegőbe. Állítása szerint az azbeszt súlyosan egészségkárosító hatása már 1971-ben, a gyár üzemeltetésének megkezdésekor ismert volt, a II. rendű alperes számára előre látható volt, hogy a súlyosan egészségkárosító anyag levegőbe juttatása a gyárban dolgozók és a környéken lakók egészségét és életét veszélyeztetni, károsítani fogja. Hivatkozása szerint a cementgyár ingatlanának kezelője 1971 óta az ... volt, amelynek tevékenysége során történt környezetkárosodásért és környezetveszélyeztetésért a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Ktv.) 102. § (5) bekezdése alapján a II. rendű alperes mint az állami vállalat tulajdonosa kártérítő felelősséggel tartozik. További hivatkozása szerint a II. rendű alperest a ingatlan tulajdonosaként is felelősség terheli, és a szerződésen kívül okozott károk megtérítésére is kötelezhető.

A II. rendű alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját és összecszerúságát egyaránt vitatta. Elsődlegesen elévülési kifogást terjesztett elő. Érdemben vitatta a felperes megbetegedése és az azbesztszennyezés közötti okozati összefüggés fennállását. Hivatkozott arra is, hogy az állami vállalatokról szóló 1977. évi VI. törvény 2. § (1) bekezdése és 27. § (3) bekezdése alapján megállapítható, hogy a tulajdonos II. rendű alperes nem tartozik kártérítési felelősséggel az ... által folytatott esetleges környezetszennyező tevékenységért. További állítása szerint 1995. december 31. napjától az ... 100%-os üzletrész tulajdonosa nem a II. rendű alperes, hanem az ... volt, ezért mögöttes tulajdonosi felelőssége szóba sem kerülhet. Állítása szerint a felperes összemosza a tulajdonos és a veszélyes üzemi tevékenységet folytató gazdasági társaság felelősségét. A II. rendű alperes nem volt veszélyes üzemi tevékenység folytatója, így akkor sem terhelne kártérítő felelősség, ha a felperes megbetegedése az eternit gyár működésével okozati összefüggésben állna. Hivatkozott arra is, hogy felelőssége az állított káresemény bekövetkezése idején hatályban volt, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég) Ptk. 100. §-a alapján kizárt, mert a tulajdonost nem terhelheti olyan magatartásért felelősség, amelyet nem ő tanúsított. Utalt továbbá arra is, hogy a régi Ptk. 100. §-ára alapozott kártérítési igény esetében a régi Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján kimentésnek van helye, és a felperes károsodásának bekövetkezése idején nem rendelkezett ismeretanyaggal az azbeszt egészségkárosító hatásáról. Nem volt felróható, hogy olyan ipari üzem állt a tulajdonában, amely az országban, egész Európában és a világban mindenhol forgalmazott azbeszt tartalmú ipari termékek közül néhányat gyártásba vett. További hivatkozása szerint az emberi környezet védelméről szóló 1976. évi II. törvény nem biztosított külön lehetőséget azon ingatlan tulajdonosával szembeni kártérítési igény érvényesítésére, amelyen környezetszennyező tevékenységet folytattak, ezt a lehetőséget csak az 1995. december 20. napján hatályba lépett Ktv. teremtette meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletével elutasította a keresetet. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg a II. rendű alperesnek 200.000 forint plusz áfa összegű perköltséget. Rendelkezése szerint a le nem rótt 1.500.000 forint eljárási illetéket és 209.915 forint szakértői költséget az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság a II. rendű alperes elévülési kifogását illetően rámutatott, hogy a szövettani eredményt a felperes leg hamarabb 2014. szeptember 3-án ismerhette meg, ehhez képest a felperes keresetét a régi Ptk. 326. § (2) bekezdése szerinti határidőben - egy éven belül - nyújtotta be, követelése nem évült el.

A per érdemében úgy foglalt állást, hogy a felperesnél az azbesztexpozíció legvalószínűbb időpontja az orvosszakértői vélemény szerint az 1977 és 1994 közötti időszakra tehető, de tekintetbe véve a betegség lappangási idejét, illetőleg azt, hogy a ... üzem levegőjének azbeszt tartalma a '80-as évek közepétől jelentősen csökkent, illetőleg, hogy az 1985. évet követő időszakban a mérési jegyzőkönyvek a munkahelyi légszennyezettséget és a környezeti porkibocsátást megfelelőnek minősítették, valószínűsíthető, hogy a felperes károsodása a születését követő években, a '80-as évek elején-közepén bekövetkezhetett. A perben beszerzett szakértői vélemény alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a gyárból kikerülő azbeszt szálak belélegzése és a felperes megbetegedése közötti okozati összefüggés fennáll, a II. rendű alperes mégsem marasztalható. Az elsőfokú bíróság ugyanis egyetértett a II. rendű alperessel abban, hogy a gyárterület állami vállalatok kezelésében, állami tulajdonban állt, az állam azonban veszélyes üzemi tevékenységet nem végzett. Az emberi környezet védelméről szóló 1976. évi II. törvény nem biztosított külön lehetőséget annak az ingatlannak a tulajdonosával szemben kárigény érvényesítésére, amelyen a környezetszennyező tevékenységet folytatták, mivel ezt a lehetőséget csak a károsodás bekövetkezését követően, 1995 decemberében hatályba lépő Ktv. teremtette meg. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a ...-t mint az ... jogutódját illették a jogelőd jogai és terhelték kötelezettségei, ennek folytán a jogelőddel szemben fennálló igényeket a jogutóddal szemben kellett és lehetett volna érvényesíteni. A felperesnek, miután a felszámolási eljárásba nem jelentkezett be, megszűnt az anyagi joga arra, hogy az ... jogelődje által okozott kárért pénzkövetelés iránti igényt terjesszen elő, ezért a II. rendű alperes mögöttes felelőssége sem állapítható meg az ... által elkövetett esetleges jogellenes tevékenységért vagy mulasztásért.

Az elsőfokú bíróság a régi Ptk. 100. §-ára alapított keresetet sem tartotta megalapozottnak, ugyanis a kártérítési felelősséget önmagában a tulajdonosi minőség nem alapozza meg, a kártérítési felelősséget károkozó magatartás hiányában nem lehet megállapítani. A II. rendű alperes mint földtulajdonos felelőssége csak akkor lett volna megállapítható, ha a felperes károsodása bekövetkezésének idején a II. rendű alperes felróható magatartást tanúsított volna. Az elsőfokú bíróság azonban nem értett egyet ezzel a felperesi állásponttal, miszerint az azbeszt súlyosan egészségkárosító hatása már akkor ismert volt, amikor 1971-ben a II. rendű alperes a gyár üzemeltetését megkezdte, ugyanis ekkor még sem külföldön, sem belföldön nem voltak tudatában annak, hogy az azbeszt ennyire károsító hatású; a jóval fejlettebb ... is csak 1986-ban zárták be az '50-es évektől üzemeltetett azbeszt cementgyárat. Az a körülmény, hogy a levegőminőségi határértékek megállapítására szolgáló rendelet csak 1987. január 1-jén lépett hatályba, ugyancsak azt támasztja alá, hogy ebben az időszakban még nem volt nyilvánvaló az azbesztpor határértékre tekintet nélküli egészségkárosító hatása. Kiemelte továbbá, hogy a meghallgatott tanúk vallomása alapján is az volt megállapítható, hogy nemcsak a gyár dolgozói, hanem annak vezetői sem tudtak arról, hogy mennyire veszélyes az azbeszt, így a felperes károsodásának időszakában a II. rendű alperes nem tanúsított felróható magatartást, ezért kártérítő felelőssége sem állapítható meg.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, annak megváltoztatásával a keresetének helyt adó döntés meghozatalát kérve. Kiemelte, hogy az elsőfokú eljárásban bizonyítást nyert: a felperes betegsége 1977 és 1994 között következett be, az elsőfokú bíróság azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy az azbeszt súlyosan egészségkárosító hatása a II. rendű alperes előtt nem volt ismert. Álláspontja szerint az azbeszt súlyosan egészségkárosító hatásának ismertsége

kapcsán a nemzetközi szakirodalom a kellő visszaigazolás, amelynek alapján az orvostudomány az azbeszt veszélyességét és egészségre gyakorolt rendkívüli káros hatását már az 1940-es években felismerte, és nem azoknak a személyeknek a tanúvallomása, akik valaha a gyárban dolgoztak. Hivatkozott ... 1944-ből származó ... című művére, illetőleg arra, hogy az ... az azbesztmegbetegedés miatt az első kártérítési per 1966-ban zárult le, amely témakör számos bírósági eseti döntés, illetőleg kollégiumi vita napirendi pontját képezte, amelynek kapcsán csatolta ... 2009. május 28-án kelt ... című anyagát, amelyet az úgynevezett ... témakörében terjesztetett a ... polgári kollégiuma elé. Hivatkozott ezen túlmenően ... egyetemi docens a Közjavak című folyóiratban ... című tanulmányára, amely szerint az azbeszt egészségre ártalmas hatását egyes feljegyzések szerint már 1966-ban ismerték ..., ... pedig már 1909-ben feltételekhez kötötték a gyermekek és a nők azbeszt gyárakban való foglalkoztatását. A tanulmány szerint az első jogszabály 1931-ben született az azbeszt kontrollálása érdekében, így a II. rendű alperes felróható magatartása a régi Ptk. 100. §-ában foglaltak szerint és a szerződésen kívül okozott károkra vonatkozó rendelkezések szerint fennáll.

A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Hivatkozása szerint a felperes káráért a II. rendű alperes felelőssége az 1994. évvel végződő időszakra eső azbesztózis esetén sem állna fenn, ugyanakkor az orvosszakértői vélemények alapján a felperes károsodásának legvalószínűbb időpontja az 1980-as évek első felére esik. Helyesen járt el ezért az elsőfokú bíróság, amikor a felperes kárigényét az azbesztexpozíció idején hatályos jogszabályok alapján bírálta el. Állítása szerint kártérítési felelőssége a régi Ptk. 100. §-a alapján fogalmilag kizárt, mert a tulajdonost a régi Ptk. 100. §-a alapján nem terhelheti olyan magatartásért felelősség, amelyet nem ő tanúsított. Feltéve, de meg nem engedve, hogy elvben felelőssé lenne tehető a felperes káráért a régi Ptk. 100. §-a alapján, a felelőssége akkor sem állhat meg, ugyanis a régi Ptk. 100. §-ára alapozott kártérítési igény mint szerződésen kívüli kártalanítási igény esetén a régi Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján kimentésnek van helye. Márpedig ... az azbeszt egészségre ártalmas voltának lehetőségét más európai országokhoz hasonló időpontban ismerték fel, illetve tettek lépéseket a kibocsátás korlátozására, ... 1987. január 1. napja előtt nem volt olyan jogszabály, amely az azbesztet illetően légszennyezettségi határértéket jelölt volna meg. Fenntartott állítása szerint a gyárat üzemeltető ... a kor ismereteinek megfelelően folyamatos fejlesztéseket valósított meg az azbeszt szálak levegőbe jutásának csökkentése érdekében, ami az 1990-es évek elejére, közepére az akkor hatályos jogszabályok által előírt határérték alatti azbeszt levegőszennyezést eredményezett, vagyis a megengedett határértéken belül maradt. Az ... gyártási tevékenysége, benne az azbesztpor kibocsátással, 1993 előtt megfelelt az akkori jogszabályi környezetnek, ami önmagában még nem zárná ki a felelősségét, azonban a perben releváns időszakban a gyárat üzemeltető vállalat az adott kor színvonalának megfelelő folyamatos korszerűsítéseket végzett, úgy járt el, ahogy az az adott esetben általában elvárható, ezért felróhatósága hiányában kártérítési felelőssége sem állhat fenn. Ezt meghaladóan hivatkozott arra is, hogy az ... károkozása felróhatóságának megállapíthatósága esetén sem lenne a II. rendű alperesnek felróható, hogy a tulajdonában állt ... gyártott olyan azbeszt tartalmú termékeket, amelyet a világon mindenhol gyártottak és használatba vettek. Fenntartotta azon álláspontját, miszerint az állami vállalatokról szóló 1977. évi VI. törvény 2. § (1) bekezdése és 25. § (3) bekezdése alapján a tulajdonos alperes nem tartozik kártérítő felelősséggel a tulajdonában lévő vállalat által folytatott esetleges környezetszennyező tevékenységért. A szakértői vélemény alapján a felperes azbesztexpozíciója 1994 előtti, így nincs jelentősége annak, hogy ezt követően ki volt a környezetszennyező tevékenységet folytató ..., illetőleg annak átalakulásával létrejött gazdasági társaság tulajdonosa, ugyanakkor a II. rendű alperes kártérítési felelőssége az ... gazdasági társasággá történő átalakulását követő időszakban sem állt fenn, ugyanis 1995. december 31. napjától az átalakulással létrejött ... 100%-os üzletrész tulajdonosa nem a II. rendű alperes, hanem az ... jogelődje, az ... lett, ezért a II.

rendű alperesnek üzletrész tulajdonosként fennálló mögöttes felelőssége szóba sem jöhet. Állítása szerint a felperes összemosza a tulajdonos és a veszélyes üzemi tevékenységet folytató gazdasági társaság felelősségét, miközben a régi Ptk. 345. § (1) bekezdése egyértelmű abban a tekintetben, hogy az köteles kártérítésre, aki a fokozott veszéllyel járó tevékenységet folytatja, nem pedig az ilyen tevékenységet folytató gazdasági társaság tulajdonosa.

Az elsőfokú bíróság ítéletének jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért a Fővárosi Ítéltábla azt teljes terjedelmében felülbírált [a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (régi Pp.) 228. § (4) bekezdés].

A felperes fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, arra alapított érdemi döntésével és annak jogi indokolásával a Fővárosi Ítéltábla túlnyomórészt egyetértett, ezért okfejtését - annak szükségtelen megismétlése nélkül - csupán a fellebbezésre tekintettel egészíti ki a következőkkel.

Az elsőfokú eljárásban beszerzett orvosszakértői vélemény alapján bizonyított és a II. rendű alperes által sem vitatott tény volt, hogy a felperes megbetegedését a tüdő állományában lerakódó, majd onnan a mellhártya területére átkerülő azbesztszálak okozták. Bár a felperes fellebbezésében arra utalt, hogy károsodása, megbetegedése 1977 és 1994 között következett be, az elsőfokú bíróság a perben feltárt, rendelkezésére álló adatok - a felperes személyes körülményei, a betegség lappangási ideje, annak ténye, hogy a ... üzem levegőjének azbeszt tartalma a '80-as évek közepétől jelentősen csökkent, illetőleg, hogy az 1985. évet követő időszakban a mérési jegyzőkönyvek a munkahelyi légszennyezettséget és a környezeti porkibocsátást megfelelőnek minősítették - helytálló mérlegelésével szűkítette le a felperes rosszindulatú daganatos megbetegedését okozó azbesztszálak lerakódásának, így a károsodás bekövetkeztének idejét az 1980-as évek elejére, közepére. Az elsőfokú bíróság ezért helyesen hívta fel a döntését megalapozó, az azbesztexpozíció idején hatályban volt jogszabályokat, ugyanis a jogvitát a károsodás bekövetkezése idején hatályban volt jogszabályok alapján kell elbírálni. Megjegyzi ugyanakkor a Fővárosi Ítéltábla, hogy az ügy jogi megítélésén az sem változtatott volna, ha a károsodás ideje 1994-ig kitolódik.

A felperes fellebbezésében kizárólag a II. rendű alperes felróhatóságára hivatkozott, a Fővárosi Ítéltábla mégis utal arra, hogy az elsőfokú bíróság nem tévedett, amikor a felperesnek a veszélyes üzemi tevékenység szabályainak megsértésére alapított keresetét elutasította.

A régi Ptk. 345. § (1) bekezdése alapján fennálló kártérítési felelősség objektivizált felelősség, az üzembentartó akkor is felel a kár bekövetkezéséért, ha vétkesség nem terheli. Ez a felelősség azonban nem korlátlan, az üzembentartó akkor mentesülhet a kártérítési felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt olyan elháríthatatlan ok idézte elő, amely a fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül esik. A kimentés vizsgálata azonban az adott esetben azért volt szükségtelen, mert a régi Ptk. 345. §-a alkalmazásában üzembentartónak az tekintendő, aki a fokozott veszéllyel járó tevékenységet rendszeresen és tartósan végzi. Ezt azonban a perbeli esetben - az alapító okiratában meghatározott tevékenység folytatásával - nem a II. rendű alperes, hanem az állami vállalat végezte. Az állami vállalat a régi Ptk. 31. § (1) bekezdése és az 1977. évi VI. törvény 2. § (5) bekezdése szerint önálló jogi személyiséggel rendelkezett, a rábízott vagyonnal önállóan gazdálkodott [régi Ptk. 31. § (2) bekezdése, 1977. évi VI. törvény 2. § (1) bekezdése], kötelezettségeiért a rábízott vagyonnal felelt [régi Ptk. 31. § (3) bekezdése, 1977. évi VI. törvény 27. § (3) bekezdése]. Abból, hogy az állami vállalat az állam gazdasági vállalkozása volt, eszközei állami tulajdonban álltak, és az állam jogszabályban meghatározott módon irányította és felügyelte a

tevékenységét, még nem következik, hogy a tevékenység tényleges folytatója helyett az államot, a II. rendű alperest kellene üzembentartónak tekinteni.

Az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor az 1976. évi II. törvény 46. §-a alapján ugyanezen okból kizárta a II. rendű alperes kártérítő felelősségét. Az 1976. évi II. törvény 46. §-ának utaló szabálya értelmében, aki az emberi környezetet veszélyeztető tevékenységével másnak kárt okoz, a Polgári Törvénykönyvnek a fokozott veszéllyel járó tevékenységre vonatkozó szabályai szerint köteles a kárt megtéríteni, márpedig az emberi környezetet veszélyeztető tevékenység folytatója az állami vállalat és nem maga a II. rendű alperes volt. A Ktv. 1995. december 20-án történt hatálybalépéséig pedig - amint arra helyesen utalt az elsőfokú bíróság - nem volt olyan szabály, amely a környezetet veszélyeztető, illetve károsító magatartásért az ingatlan tulajdonosának felelősséget megállapította volna. Az előzőekben már kifejtettek szerint a felperesnél az azbesztexpozíció már bizonyosan a törvény hatályba lépése előtt megtörtént, ezért a Ktv. szabályai nem alkalmazhatók. A Fővárosi Ítéltábla ettől függetlenül megjegyzi, hogy a II. rendű alperesnek az eredményes mentesüléséhez a Ktv. 102. § (2) bekezdése - miszerint a tulajdonos mentesül az egyetemleges felelősség alól, ha megnevezi az ingatlan tényleges használóját, és kétséget kizáróan bizonyítja, hogy a felelősség nem őt terheli - értelmében egyébként is elegendő lett volna önmagában a bejegyzett kezelő személyére hivatkoznia.

A szomszédjogi szabályok megsértésére alapított kereset elbírálása kapcsán a Fővárosi Ítéltábla utal arra, hogy a perbeli ingatlanokra, amelyeken a ... cementgyár üzemelt, a kezelő személye bejegyzésre került az ingatlan-nyilvántartásba. Ennek azért van jelentősége, mert a régi Ptk. 100. §-a szerinti kötelezettségek a tulajdonost terheltek, az állami tulajdonban álló ingatlanok kezeléséről szóló 9/1969. (II.9.) Korm. rendelet 6. §-a pedig kimondta, hogy a kezelő az állami ingatlan tekintetében a tulajdonost megillető jogokat gyakorolja és a tulajdonos kötelezettségeit teljesíti. A kezelői jog tartalmának vizsgálata során az Alkotmánybíróság a 17/1992. (III. 30.) AB határozatában az állam és a kezelő szervezet közötti belső, kötelmi jellegű, illetve a kezelő és harmadik személyek közötti külső, dologi jogviszonyt különböztetett meg, és megállapította, hogy a kezelő a harmadik személyekkel fennálló, külső jogviszonyokban dologi jogi pozícióba kerül. Mindebből az következik, hogy miután az állami vállalat kezelői jogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték, a felperesnek a szomszédjogi szabályok megsértésére alapított keresete sem foghatott helyt, mert ezen az alapon kizárólag a kezelővel - illetőleg annak jogutódjával - szemben lehetett volna bármilyen igényt, így a szükségtelen zavarásból eredő kártérítési igényt is érvényesíteni. Miután a bejegyzett kezelői jog folytán a szomszédjogi szabályok alapján a tulajdonos II. rendű alperesnek nem áll fenn felelőssége, a Fővárosi Ítéltáblának ezért a kártérítő felelősség alóli kimentés körében nem kellett állást foglalnia abban a kérdésben, hogy a régi Ptk. 100. § és 339. § (1) bekezdésére alapított igény kapcsán a II. rendű alperest terheli-e vétkesség, felróhatóság.

Az elsőfokú bíróság tehát megalapozott döntést hozott, a Fővárosi Ítéltábla nem látott lehetőséget az elsőfokú bíróság kereset elutasító ítéletének megváltoztatására, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a régi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - az előzők szerinti indokolásbeli pontosítással - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezési eljárásban is irányadó régi Pp. 78. § (1) bekezdése szerint, a régi Pp. 86. § (3) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező felperest a II. rendű alperes javára a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdéseiben foglaltak szerint - a 4/A. § értelmében áfa figyelembevételével - a végzett munkával arányosan megállapított ügyvédi munkadíjból álló fellebbezési eljárási költség megfizetésére, míg a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a felperes személyes költségmentességére figyelemmel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.

§ (1) bekezdése, valamint 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2018. január 24.

. Sággy Mária s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kincses Attila s.k.
előadó bíró

Dr. Matosek Edina s.k.
bíró